

Kedves Testvérünk!

A **Diósd Református Gyülekezetünk** múlt vasárnap elhangzott istentiszteletének kivonatát küldjük meg most ilyen formában. Mint az bizonyára ismert, istentiszteleteinket bizonytalan ideig szüneteltetjük, fizikailag most nem tudunk találkozni! Emiatt vasárnap, az istentiszteletünk szokott idejében, 10 órakor, az internet segítségével közvetítünk igemagyarázatot. Azonban ez nem mindenkinek elérhető, ezért döntött úgy a Presbitérium, hogy akik számára ez az „online” forma nem elérhető, kaphassák meg leírt formában, nem csak az aznapi Igét, hanem a hozzá kapcsolódó igemagyarázatot, javasolt énekeket, imádságot. Bátorítunk tehát az otthoni elcsendesedésre, imádságra, éneklésre, legyen ebben segítségül ez a nyomtatott anyag is.

Isten áldását kívánva,

Pogrányi Károly és a Diósd Presbitérium

Igemagyarázat 2020.11.15-én:

Javasolt ének az elején: 91. zsoltár/1. vers „Aki a felséges Úrnak” – szabad otthon kikeresni, énekelni!

Igeszakasz: Apcsel 27.

*„1 Miután úgy határoztak, hogy hajón Itáliába szállítanak bennünket, átadták Pált a többi fogollyal együtt a császári csapatból való Júliusz nevű századosnak. 2 Azután felszálltunk egy adramittiumi hajóra, amely Ázsia tartomány partvidékének kikötőibe készült, és elindultunk. Velünk volt a makedón Arisztarkhosz is Thesszalonikából. 3 Másnap befutottunk Szidónba. Júliusz emberségesen bánt Pállal, és megengedte, hogy elmenjen barátaihoz, és azok gondoskodjanak róla. 4 Onnan továbbindulva az ellenszél miatt Ciprus szélárnyékos oldalán hajóztunk el. 5 Majd Kilikia és Pamfília partja mentén haladva befutottunk a líkiai Mirába. 6 Ott a százados egy Itáliába induló alexandriai hajót talált, és arra szállított át minket. 7 Több napig tartó lassú hajózás után nagy nehezen jutottunk el Knidoszig; de a szél miatt nem tudtunk kikötni, ezért elhajóztunk Kréta szélárnyékos oldalán Szalmóné közelében. 8 Nagy nehezen elhaladtunk mellette, és eljutottunk egy helyre, amelyet Szépkikötőnek neveznek, és amelyhez közel van Lászea városa. 9 Mivel pedig közben sok idő telt el, és a hajózás is veszedelmessé vált, hiszen a böjt is elmúlt már, Pál figyelmeztette őket: * 10 Férfiak, látom, hogy a további hajózás nemcsak a rakományban és a hajóban okozhat nagy kárt, hanem életünket is veszélyezteti. 11 De a százados inkább hitt a kormányosnak és a hajótulajdonosnak, mint annak, amit Pál mondott. 12 A kikötő nem volt alkalmas a telelésre, ezért a többség úgy döntött, hogy továbbhajóznak onnan, hátha eljutnak Főnixbe, ahol áttelelhetnek. Ez Kréta egyik kikötője, amely délnyugat és északnyugat felé néz. 13 Mivel pedig enyhe déli szél kezdett fújni, azt hitték, hogy megvalósíthatják elhatározásukat, felszedték tehát a horgonyt, és továbbhajóztak Kréta közelében. 14 Nemsokára azonban a sziget irányából lecsapott az Eurakvilónak nevezett szélvihar. * 15 Mikor az magával ragadta a hajót, úgyhogy nem tudott a széllal szemben haladni, rábíztuk a hajót, és sodortattuk magunkat vele. 16 Amikor egy kis sziget, Klauda szélárnyékos oldalára*

befutottunk, nagy nehezen ugyan, de meg tudtuk tartani a mentőcsónakot. ¹⁷ Miután ezt felvonták, óvintézkedéseket tettek: alul átkötötték a hajót, és mivel féltek, hogy a Szirtisz tengeréből zátonyaira futnak, a horgonyt leeresztették, és úgy sodródtak tovább. ¹⁸ A vihar hevesen hányt-vetett bennünket, ezért másnap kidobálták a hajóterhet, ¹⁹ harmadnap pedig a hajó felszerelését dobálták ki saját kezükkel. ²⁰ Mivel pedig sem a nap, sem a csillagok nem látszóttak több napon át, és erős vihar tombolt, végül elveszett megmenekülésünk minden reménye. ²¹ Minthogy már sokat éheztek is, Pál felállt közöttük, és így szólt: Az lett volna a helyes, férfiak, ha rám hallgattok, és nem indulunk el Krétából, hogy elkerüljük ezt a veszélyt és ezt a kárt. ²² Én azonban most is azt tanácsolom nektek, hogy bizakodjatok, mert egy lélek sem vész el közületek, csak a hajó. ²³ Mert ma éjjel elém állt annak az Istennek az angyala, akié vagyok, és akinek szolgálok. ²⁴ Ez azt mondta: Ne félj, Pál, neked a császár elé kell állnod, és Isten neked ajándékozta mindazokat, akik veled vannak a hajón. ²⁵ Ezért bizakodjatok, férfiak! Én hiszek az Istennek, hogy úgy lesz, ahogyan nekem megmondta. ²⁶ Egy szigetre kell kivetődnünk. ²⁷ Tizennegyedik napja sodródtunk az Adrián, amikor éjfél tájban azt gyanították a hajósok, hogy valamilyen szárazföldhöz közelednek. ²⁸ Lebocsátották a mérőönt, és húsz öl mélységet mértek. Amikor pedig kissé továbbmentek, és ismét lebocsátották, tizenöt ölet mértek. ²⁹ De mivel féltek, hogy esetleg sziklás helyre vetődünk, a hajó farából négy horgonyt vetettek ki, alig várva a virradatot. ³⁰ Ekkor azonban a hajósok meg akartak szökni a hajóról. Le akarták eresztetni a mentőcsónakot a tengerre, azzal az ürüggyel, hogy a hajó orrából akarnak horgonyokat kifeszíteni. ³¹ Pál így szólt a századoshoz és a katonákhoz: Ha ezek nem maradnak a hajón, akkor ti sem menekülhettek meg. ³² A katonák ekkor elvágták a mentőcsónak köteleit, és hagyták, hogy elsodorja az ár. ³³ Addig pedig, amíg megvirradt, Pál mindnyájukat arra biztatta, hogy egyenek. Így szólt: Ma a tizennegyedik napja, hogy étlen várakoztok, és semmit sem ettetek. ³⁴ Ezért intelek titeket, hogy egyetek, mert az is megmeneküléseteket szolgálja. Mert közületek senkinek sem esik le egyetlen hajsza sem a fejről. ³⁵ E szavak után vette a kenyeret, hálát adott Istennek mindnyájuk szeme láttára, megtörte, és enni kezdett. ³⁶ Erre mindnyájan nekibátorodtak, és ők is enni kezdtek. ³⁷ Összesen kétszázhetvenhatan voltunk a hajón. ³⁸ Miután jóllaktak, a gabonát a tengerbe szórva könnyítettek a hajón. ³⁹ Amikor megvirradt, nem tudták, milyen szárazföldhöz értek, de egy öblöt vettek észre, amelynek lapos volt a partja. Elhatározták, hogy ha tudják, erre futtatják rá a hajót. ⁴⁰ A horgonyokat eloldották, és a tengerben hagyták, egyúttal a kormányrúd tartóköteleit is megeresztették, és az orrvitorlát szélnek feszítve igyekeztek a part felé. ⁴¹ Mikor azonban egy földnyelvhez értek, ráfuttatták a hajót, amelynek orra befűrődve ott maradt mozdulatlanul, hátsó része pedig a hullámveréstől szakadozni kezdett. ⁴² A katonáknak az volt a szándékuk, hogy megölik a foglyokat, nehogy valaki kiúszva elmeneküljön. ⁴³ De a százados meg akarta menteni Pált, ezért visszatartotta őket elhatározásuktól, és megparancsolta, hogy akik úszni tudnak, azok ugorjanak először a tengerbe, és meneküljenek a szárazföldre, ⁴⁴ azután pedig a többiek, ki deszkákon, ki a hajó egyéb darabjain. Így történt, hogy mindnyájan kimenekültek a szárazföldre.”

Igehirdetés: „Bizakodjatok!”

„Voltatok már úgy, hogy megkérdeztétek családtagjaitokat, ismerőseiteket egy közös utazásról, és egészen izgalmas szempontot vetett fel, amire talán nem is gondoltatok? Mi, ha utazunk, vagy megjövünk valahonnan, van, hogy megkérdezzük a gyermekeinket: Kinek mi maradt meg, mi volt jó élmény? Ilyenkor összeadódnak a közös jó emlékek. De érdekes új szempontok is előjönnek, amikre nem is gondoltunk! Mindig fontos a nézőpont megértése!

Lukács, aki az Apostolok Cselekedeteit írja, ezt a 27. részt a szemtanú részletességével írja. Ritka az ókorból egy ilyen hajóutazás ilyen részletes leírása. Szinte ott tudunk lenni, tudunk együtt lüktetni az eseménnyel. Ezzel együtt azonban feltűnik Pál ábrázolása is a történetben. Hivatalosan ő egy fogoly, mégis a szöveg nem egy klasszikus fogolyként ábrázolja. A bibliai szövegrészt megmutatja nekünk Pált:

- 1, a viharral, természeti katasztrófával való viszonyában
- 2, az emberekhez való viszonyában
- 3, az Istennel és önmagával való kapcsolatában.

Egy mondatban úgy lehetne mondani: Pál az Istenből fakadó identitásából merítve lesz több mint egy átlagos rab, emiatt tud minőségileg máshogy jelen lenni: **bizakodó** a természeti katasztrófában és **biztató** az emberek felé.

Lássuk sorrendben:

I. Pál a viharban.

Ahhoz, hogy megértsük Pált, érdemes megnézni a többi ember, hajósok és katonák reakcióját. Ők, bár beértek már a kockázatos időszakba, ami a hajózást illeti, kissé vakmerően tovább haladásra buzdítják az utasokat. Mint látjuk, Pált viszik Rómába egy hosszú hajóúton keresztül, ami egyébként sem veszélytelen, de az évnek őszi, téli hónapjaiban kifejezetten kockázatos. A hajósok erőltetik az utat. Pál ezzel szemben érzi és jelzi: ne menjünk tovább, veszélyes lenne tovább haladni. Figyelmezteti őket, de ők nem hallgatnak rá. (9-11 versek) Pál elővigyázatos. Nem fél, de látja, és tudja, hogy mi lesz. Volt már ő sok hajóúton, nem ismeretlen számára a terep, és a már ez előtti időjárás is figyelmeztető volt, nehezen haladtak (7-8. vers). Pál tehát egyrészt elővigyázatos. Másrészt: amikor betör a vihar, (még neve is van: „Eurakviló”), akkor egyre nehezebbé válik az utazás. Sok mindent megtesznek a hajósok, könnyítik a hajót, átkötik, igyekeznek biztonságossá tenni, de Lukács kimondja: „elveszett megmenekülésünk minden reménye” (20. vers). 14 napig sodródnak a viharban. Ez még karanténban is sok...mondhatnánk. Az utasok napokig nem esznek, majd csak Pál biztatására. Pál azonban végig higgadt. Ő áll fel, és szól hozzájuk kétszer is: „Bizakodjatok!”. Mert számára megjelent az Isten angyala, aki bízatta őt, „Ne félj Pál, neked a császár elé kell állnod.” Megmenekültök, minden utas. Pál végig nyugodtan, szinte végig, nem mint fogoly, hanem mint a leghiggadtabb ember a hajón, beszél hozzájuk, biztatja őket. Érezni a szövegben, Pál az, aki, ha nem is ura a helyzetnek, de a helyzet Urának békéjét birtokolja.

Ugye értjük ennek húsba vágó erejét a mában? Micsoda szükség van erre a kettőre: elővigyázatosság! Nem vakmerőség, elővigyázatosság. Hadd nem mondjam ezt tovább, értjük ezt ebben a vírusos helyzetben. De a baj utolérhet még így is. Lebetegszünk, lebetegszik a szomszédunk, rokonunk, barátunk. Ezért higgadság, nyugodtság, sőt a cselekvőkészség megmaradása, és nem a pánik! Ezt tanulhatjuk Páltól! Ennek forrásáról még szólunk később.

II. Pál emberekhez való viszonya

Nos, itt is érdemes röviden felhívni a figyelmet: sokféle nép utazott együtt. Voltak rabok, egyesek szerint halálra ítélték, akiket Rómába, a cirkuszba vittek. Voltak katonák, köztük derék és kevésbé derék emberek. A katonák egy része a történet végén meg akarja ölni a foglyokat, közvetlen a partra szállás előtt, nehogy elszökjenek. (42-43. vers) Hiszen ők az életükkel felelnek értük. A százados nem hagyja, hanem megoldja a biztonságos további szállításukat. A hajósok szintén a partra szállás előtt, titokban ott akarják hagyni a katonákat és a foglyokat (30. vers), és elmenekülni a mentőcsónakokkal, és nem vesződni a nagy hajóval, meg annak a kikötésével egy helyre, ahol nincs is kikötő. „Mentsük az irhánkat, a másik nem érdekel” – így gondolkodnak.

Pál és a vele utazó keresztyének azonban mások. Látomásában Pál megérti: a császár elé kell menjen, de többet is hall: Isten neked ajándékozta mindazokat, akik veled vannak a hajón. Micsoda bátorítás, biztatás ez! És Pál végig higgadtságából fakadóan is, de tud biztatni, bátorítani! Aztán a történet vége felé az elcsigázott hajósok felé az evés kapcsán ismét (34 vers) „Ezért intelek titeket, hogy egyetek, mert az is megmeneküléseket szolgálja. Mert közületek senkinek sem esik le egyetlen hajszál sem a fejről”. Mint egy pásztor, Pál a menekülésüket munkálja. Micsoda kontraszt: nem „mentsük az irhánkat”, „nekünk legyen jó”, hanem ezeknek az embereknek is. Kik ők Pálnak? Mondhatnánk: senkik. Nem ismeri őket, alkalmi útitársak, foglyok, hajósok, katonák. De Pál komolyan veszi: Isten őket adta az útjába most, hát ő értük is felel, ő értük is gondol. A 37. vers döbbenetes: mikor esznek, Lukács megjegyzi: lélekszám szerint 276-an voltunk a hajón. Nem tömeg, vagy emberek, hanem számon tartás...ennek a jele ez. Ha egy hajszál sem eshetik le fejünkről, akkor Pál így gondol az útitársaira.

Hadd kérdezzem: kikkel utazol „egy hajóban” mostanában? Rokonok, akik mostanában úgy eléd jöttek. Vagy kollégák. Vagy egy új főnök, vagy régi főnök. Vagy egy beosztott, vagy szomszéd. Nem voltál úgy: de lecserélnék őket? Úgy választanál másik „útitársakat”. Ehelyett felragyog előttünk az választási lehetőség: Biztató, mentő lélekkel jelen lenni a környezetemben! Nem magamért élek, mások javát keresem!

Végül mindezek forrásáról szeretnék szólni:

III. Pál Istenhez és önmagához való viszonyáról:

Az éjszakai látomás beszámolója előtt így vall Pál: (22-23 vers): „Ma éjjel elélem annak az Istennek az angyala, akié vagyok, és akinek szolgálom.” Akié vagyok. Két szó, de az eddigiek kulcsa. Nem a vakmerőségem vagyok, vagy a félelemem. Nem az önzésem, és másokon való uralkodás lelkületem. De nem is izmusok és szavak bűvöletében élek, mint bátorság, higgadtság, vagy önzetlenség. Hanem Istené, az Ő tulajdona vagyok!

Döbbenetes erővel beszél erről hitvallásunk: (Heidelbergi Káté 1. Kérdés-Felelet):

„Mi néked életedben és halálodban egyetlen vígasztalásod?”

„Az, hogy mind testestül, mind lelkestül, mind életemben, mind halálomban nem a magamé, hanem az én hűséges Megváltómnak, a Jézus Krisztusnak tulajdona vagyok. Aki az Ő drága vérében minden bűnömért tökéletesen eleget tett, és az ördögnek minden hatalmából megszabadított. És úgy megőriz, hogy az én Mennyei Atyám akarata nélkül egy hajszál sem eshetik le a fejemről, sőt minden az én üdvösségemre kell, hogy szolgáljon. Ezért Szentlelke által is engem az örök élet felől biztosít, és szív szerint késszé és hajlandóvá tesz arra, hogy ezentől Őneki éljek.”

Olvassuk el többször is ezt a szép hitvallást!

Ez vagyok én: Krisztusé, aki által bűnbocsánatot kaptam. Aki megszabadított az ördög hatalmából. Aki mindent, ami velem történik, a javamra fordítja. Ő ad élő reménységet: az örök élet felől. Ő tesz engedelmessé. Övé vagyok.

A Luther című film egy részletét újra néztem így reformáció kapcsán. Van benne egy szenvedélyes rész, ahol prédikál, és ugyanerről vall: amikor szembesülünk bűneinkkel, amivel a vádoló vádol minket, csak Krisztus páratlan ismeretébe kapaszkodhatunk. Ez a mi menedékünk. Ez a mi alapunk arra, hogy bizakodjunk nehéz körülmények közepette, és ez a mi forrásunk arra, hogy másokat biztassunk!

Krisztus életét adta érted. Megvásárolt bűneidből és az ördög hatalmából. Tied-e már ez a kegyelem? Úgy is kérdezhetném: Kié vagy?

Azzal kezdtem: más és más szemmel nézünk egy-egy utazásra. Életünk egy nagy utazás, minek vagy kinek a nézőpontját választod? Pál és útitársai Istenhez tartozásukat választották, ezért bizakodtak és biztattak. Válasszuk mi is Krisztust újra és újra!

Bizakodjatok!

Ámen.

Javasolt Ének: 299. dicséret: „Jézus hív bár zúg morajlik”

Imádság a 91.zsoltár szavaival:

[1](#) Aki a Felséges rejtekében lakik, a Mindenható árnyékában pihen, [2](#) az ezt mondhatja az Úrnak: Oltalmam és váram, Istenem, akiben bízom! [3](#) Mert ő ment meg téged a madarász csapdájától, a pusztító dögvésztől. [4](#) Tollaival betakar téged, szárnyai alatt oltalmat találsz, pajzs és páncél a hűsége. [5](#) Nem kell félned a rémségektől éjjel, sem a suhanó nyíltól nappal, [6](#) sem a homályban lopódzó dögvésztől, sem a délben pusztító ragálytól. [7](#) Ha ezren esnek is el melletted, és tízezren jobbod felől, téged akkor sem ér el. [8](#) A te szemed csak nézi, és meglátja a bűnösök bűnhődését. [9](#) Ha az Urat tartod oltalmaznak, a Felségest hajlékodnak, [10](#) nem érhet téged baj, sátradhoz közel sem férhet csapás. [11](#) Mert megparancsolja angyalainak, hogy vigyázzanak rád minden utadon, [12](#) kézen fogva vezetnek téged, hogy meg ne üsd lábadat a kőben. [13](#) Eltaposod az oroszlánt és a viperát, eltiprod a fiatal oroszlánt és a tengeri szörnyet. [14](#) Mivel ragaszkodik hozzám, megmentem őt, oltalmazom, mert ismeri nevemet. [15](#) Ha kiált hozzám, meghallgatom, vele leszek a nyomorúságban, kiragadom onnan, és megdicsőítem őt. [16](#) Megelégitem hosszú élettel, gyönyörködhet szabadításomban.

Áldás, Békesség!